

FAKTE DIISELMOOTORI HEITGAASI KOHTA

Euroopas võib hinnanguliselt olla rohkem kui 3,6 miljonit töötajat, kes puutuvad linnades kokku diiselmootori heitgaasi taustaset ületava kontsentratsiooniga. Hinnanguliselt registreeritakse Euroopa Liidus igal aastal ligikaudu 4700 kopsuvähijuhtumit ja rohkem kui 4200 surmajuhtumit, mis kõik on seotud kokkupuutega diiselmootori heitgaasiga. Regulaarselt diiselmootori heitgaasiga kokku puutuvatel töötajatel on kuni 40% suurem oht haigestuda kopsuvähki. Rahvusvaheline vähiuurimiskeskus IARC liigitab diiselmootorite heitgaasi 1. rühma kantserogeeniks, mis tähendab, et selle vähki tekitav mõju on kindlaks tehtud.

Kus oht esineb

Diiselmootorid käitavad väga erinevaid sõidukeid, rasketehnikat ja masinaid, mida kasutatakse paljudes tööstusvaldkondades, sh mäenduses, transpordis, ehituses, põllumajanduses, merenduses ja mitmesugustes tootmisprotsessides.

Kokkupuude ohustab eelkõige nt bussiparkide ja veokiterminalide mehaanikuid, veokijuhte, tuletõrjujaid (sh tuletõrjedepoodes), ehitustöölisi ja kahveltõstukijuhte, fikseeritud jõuallikatega, nagu nt kompressorite ja generaatoritega töötajaid, laevade ja lennukite laadijaid, nafta- ja gaasitöölisi ning teemaksukabiinide töötajaid.

Täiendav info

Diiselmootori heitgaas kujutab endast keerukat diislikütuse põlemisel tekkivate gaaside, aurude, vedelate aerosoolide ja osakeste segu. Selle segu koostis oleneb mootorist, kütusest ja töötingimustest. Diislikütuse põlemisel tekkiv heitgaas sisaldab suhteliselt palju tahmaosakesi (palju rohkem kui bensiini põlemisel) ja segu sisaldab mitmeid kantserogeenseid aineid.

Kuidas sümptomid teid mõjutada võivad

Lühiajaline kokkupuude võib põhjustada silma-, nina-, kurgu- ja kopsuärritust. Pikaajaline kokkupuude võib suurendada krooniliste hingamisteede haiguste ja kopsuvähi ohtu.

Kokkupuute ja kopsuvähi väljakujunemise vaheline peiteaeg võib ulatuda 10–20 aastani.

Mida saab teha

Tehke asjakohane riskianalüüs, et hinnata diiselmootori heitgaasiga kokkupuute ohte töötajatele. Näiteks: Kas diiselmootori heitgaasi satub kinnistesse tööruumidesse, nt garaazidesse? Kas vajalikud meetmed on rakendatud? Kas töötajad kaebavad silma- või kopsuärritust?

Parim lahendus kokkupuute ohjamiseks on nt muud tüüpi mootorite või ventilatsioonüsteemide kasutamine ja mootorite juhtseadmete optimaalne reguleerimine. Õhus leviva kahjuliku tolmu, vingu, auru või gaaside sissehingamise eest kaitsmiseks mõeldud hingamisteede kaitsevarustus tuleks kasutusele võtta alles viimases järjekorras. Mõne töö korral võib hingamisteede kaitsevarustus olla aga ainus tõhus lahendus.

Viited: IOSH, IARC, OSHA